Dámar væl Bretland og bretar

Tummas Hanus Dam, nýggi bretski konsulin í Føroyum viðgongur, at hann bleiv ikki sørt forelskaður í Bretlandi, tá hann fyri skjótt 30 árum síðani gekk á skúla har. –Eg fekk alt fyri eitt tokka til hetta landið og fólkið. Mær dámar væl bretska mentalitetin og mentanina og ikki minst mátan bretar arbeiða uppá.

KONSLASKIFTI
Jan Müller

Tummas Hanus Dam, bretskur konsul saman við bretska sendiharranum í Danmark, Philip Astley.

Mynd Jan Müller

Tummas Hanus Dam er fegin um at hava fingið litið upp í hendi álitisstarvið sum bretskur konsul í Føroyum. Hann sær tað sum sína uppgávu at røkja bretsk áhugamál í Føroyum. Sum so er tað bert eitt framhald av sínum dagliga arbeiði í dag, har hansara fyritøka DAMFAR umboðar nógvar bretskar framleiðarar av eitt nú góðgæti.

-Konslastarvið røkkur sjálvandi nógv longur enn tað eg arbeiði við í dag. Tað snýr seg um at arbeiða fyri allar fyritøkur í Bretlandi, sum hava áhuga í at etablera seg í Føroyum ella fáa eitt samstarv við føroyskar fyritøkur og marknaðin her. Tí skal eg eisini hjálpa føroyskum fyritøkum við tí.

Hóast hetta verður ein stór avbjóðing og ábyrgd, so sær Tummas Hanus Dam fram til arbeiði sum bretskur konsul. Tað er so heldur ikki uttan orsøk, tí hann hevur havt rættiliga nógv við Bretland og bretar at gera nú í meira enn 30 ár. Hann fór longu til Bretlands í 1971 og var har í tvey ár. Har gekk hann á bankaskeiði og lærdi seg enska málið.

Tummas Hanus Dam viðgongur, at hann bleiv ikki sørt forelskaður í Bretlandi. –Eg fekk alt fyri eitt tokka til hetta landið og fólkið. Mær dámar væl bretska mentalitetin og mentanina og ikki minst mátan bretar arbeiða uppá. Tí bleiv hetta eisini uppaftur meira spennandi, tá eg fór at samvinna við bretskar fyritøkur í 89 í sambandi við góðgætisfyritøkuna Damfar. Tað var ein stór frøði at koma at arbeiða saman við bretskum fyritøkum. So hetta sum nú hendir er eitt slag av framhaldi av tí.

Tummas Hanus vísir annars aftur, at konslaheitið er ein tøkk fyri gott útint handilsarbeiði fyri Bretland. Tummas Hanus hevur annars ítróttarhandlar í Havn og á Glyvrum. Í Havn byrjaði hann í 1977 og lat so upp enn ein ítróttarhandil í Eysturoynni fyri fýra árum síðani. Tummas Hanus heldur tað vera eina góða harmoni í at selja góðgæti og so at hava ein ítróttarhandil.

Næsti grannin

Hóast vit hava havt nógva samvinnu við Norðurlond og serstakliga Danmark, so heldur Tummas Hanus Dam, at tað er náttúrligt, at vit menna samstarvið við Bretland, sum jú er okkara næsti granni. Hann ivast ikki í, at hetta samsarvið kundi verið nógv størri.

Fyri at økja um samstarvið við Bretland so metir nýggi bretski konsulin, at tað er náttúrligt og rætt, at fleiri føroyingar útbúgva seg í Bretlandi, á tann hátt knýtir tú eisini týðandi vinarbond. –Eg haldi, at hetta við at kunna útbúgva seg í einum øðrum landi er besti mátin at knýta sambond millum tvey lond. Tí vóni eg eisini, at føroyingar fara at taka lut í skeiðvirksemi í oljuvinnuni í Bretlandi. Málið í oljuvinnuni er enskt, og eg haldi, at okkara ungdómur má til at duga at tosa flótandi enskt og ikki sum okkara aldursbólkur bara at kunna"halta" okkum ígjøgnum bretska málið.

Tummas Hanus Dam sær stórar møguleikar fyri tættari samvinnu millum londini ikki minst nú ein oljuvinna er við at taka seg upp á Atlantsmótinum. Hann sær eisini fyri sær, at fiskivinnusamstarvið og samhandilin á tí økinum mennist.

Takkaði Johan Mortensen fyri væl útint arbeiði

Á samkomu í Havn takkaði bretski sendiharrin fráfarna bretska konsulinum, Johan Mortensen fyri tíðina hann hevur røkta konslastarvið. Her er Johan Mortensen saman við undanfarna bretska sendiharranum Andrew Bache í Danmark.

Mynd Jens K. Vang

KONSLASKIFTI
Jan Müller

Fríggjadagin var lítil samkoma á Hotel Føroyum í sambandi við, at Tummas Hanus Dam er útnevndur til bretskan konsul í Føroyum. Í hesum sambandi vitjaði bretski sendiharrin í Danmark, Philip Astley í Føroyum saman við konuni. Á samkomuni nýtti bretski sendiharrin høvi til at takka fráfarna konsulinum, Johan Mortensen fyri væl útint starv. Hann helt fyri, at Johan Mortensen hevði røkt hetta álitisstarvið bæði væl og virðiliga, men nú hann meira ella minni burturav vildi halga seg komandi oljuvinnuna, sampakkaði tað ikki so væl at halda á fram við konslastarvinum. Hann metti konslaembætið hava verið í góðum og tryggum hondum, meðan Johan Mortensen hevði umsitið tað og metti eisini, at samvinnan millum Føroyar og Bretland er nógv ment.

Men maður kemur í mans stað. Um sama mundið ynskti hann nýggja konsulinum Tummas Hanus Dam tillukku við álitisstarvinum og vónaði, at hann fór at trívast í tí og at tað góða samstarvið, sum Johan Mortensen hevði borgað fyri millum føroyingar og bretar kundi halda fram við einum nýggjum konsuli.

Vil hava føroyingar at útbúgva seg í Bretlandi

KONSLASKIFTI
Jan Müller

Undir sendiharravitjanini nýtti sendiharrafrúan høvi til at fara ríðitúr við Berghestum. Farið var heilt suður undir Kamb. Her er hon saman við Leif Berg eftir tann fimm tíma langa ríðitúrin.

Mynd Jan Müller

Undir samkomuni á Hotel Føroyum legði bretski sendiharrin stóran dent á hetta at fáa føroyingar til Bretlands at útbúgva seg. Hann heitti inniliga á føroyskar fyritøkur um at vera við til at stuðla føroyskum lesandi at fara til Bretlands at útbúgva seg víðari. Í hesum sambandi nevndi hann, at bretskir myndugleikar so eisini vilja geva sítt íkast . Hann metir, at hetta við at føroyingar útbúgva seg í Bretlandi kann vera við til at byggja brýr millum londini bæði.

Tað er eitt ár síðani, at Philip Astley var í Føroyum fyri fyrstu ferð. Tá legði hann stóran dent á at fáa føroyskar myndugleikar at geva bretskum oljufyritøkum, sum vilja vera við í oljuleitingini, gætur. Og boðskapur hansara hesaferð er eisini tann sami: at bretskar og føroyskar fyritøkur finna saman og fara at samstarva, nú oljuvinnan bankar á dyrnar. Hann leggur stóran dent, at tað ikki bara er frá bretsku stjórnini í London, at áhugi er fyri Føroyum. Eisini lokal øki sum Caithnes og Aberdeen sýna Føroyum stóra áhuga og eru vitjanir frá hesum økjum í hesum døgum eitt gott dømi um júst tað.

-Tað er eingin ivi um, at við komandi oljuvinnuni og vónandi við stórum oljufundum so fer samstarvið millum londini at vaksa. Vit liggja jú sera tætt upp at hvørjum øðrum og oljuleiðirnar liggja eisini miðskeiðis millum londini. Hetta síggi eg sum eina stóra avbjóðing fyri bæði okkum og tykkum.